

Základní škola a Mateřská škola Svatobořice-Mistřín,
okres Hodonín, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání školní družiny

1. Identifikační údaje

Předkladatel: Základní škola a Mateřská škola Svatobořice-Mistřín,
okres Hodonín, příspěvková organizace

Adresa: Hlavní 871/198
Svatobořice-Mistřín
696 04

Telefon: 518 620 720

Fax: 518 620 720

E-mail: skola@zssvatoborice-mistrin.cz

Web: www.zssvatoborice-mistrin.cz

IČO: 709 384 82

IZO: 102 391 645

REDIZO: 600 116 034

Ředitel školy: Mgr. Zbyněk Mašek

Telefon: 518 620 185

E-mail: masek@zssvatoborice-mistrin.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Jana Brhelová

Telefon: 518 620 720 kl.

E-mail: brhelova@zssvatoborice-mistrin.cz

Školní družina: součást Základní školy a Mateřské školy Svatobořice-Mistřín,
okres Hodonín, příspěvková organizace

Zpracovatelka ŠVP ŠD: Iva Polášková, vychovatelka ŠD

Telefon: 518 620 720 kl. 111

E-mail: druzina@zssvatoborice-mistrin.cz

Zřizovatel: Obec Svatobořice-Mistřín

Adresa: Hlavní 1000/113
Svatobořice-Mistřín
696 04

Telefon: 518 620 237

Fax: 518 620 235

Web: www.svatoborice-mistrin.cz

IČO: 00285358

Číslo jednací: ZS/631/13

Spisový znak: A 1

Skartační znak: A 10

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2013

2. Materiální, personální a ekonomické podmínky, BOZP

Kapacita školní družiny je 50 žáků.

Materiální podmínky ŠD:

Školní družina je umístěna v prostorách ZŠ.

První oddělení je umístěno v prostorách školní družiny. Má k dispozici: svoje vlastní prostory – učebnu vybavenou podle kritérií nové vyhlášky pro jedno oddělení ŠD.

Druhé oddělení využívá pro svoji činnost kmenovou třídu po ukončení výuky.

Obě oddělení využívají:

- Kabinet ŠD
- Prostory pro přezouvání a ukládání věcí – každý žák má k dispozici vlastní skříňku v prostorách šaten, aktovky si ukládají na určené místo ve ŠD
- Prostory pro realizaci zájmových kroužků a činností v rámci výchovy ve ŠD – tělocvična, hřiště školy, keramická dílna, knihovna pro 1. st. ZŠ, počítačová třída, školní jídelna

Vybavení ŠD:

- dětský nábytek a ostatní vybavení ŠD je bezpečné a estetického vzhledu
- hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samy brát
- materiály pro činnost ŠD hradí zřizovatel
- pitný režim hradí SRPŠ
- hry a hračky hradí zřizovatel
- počítač

Personální podmínky ŠD:

- Personální zajištění: dvě kvalifikované vychovatelky
- Při nepřítomnosti vychovatelky nahrazuje činnost ve ŠD učitel – pedagogický sbor schopný týmové práce
- Podpora rodičů a pomoc při akcích ŠD

Ekonomické podmínky ŠD:

- Zřizovatel prozatím nestanovil poplatky za pobyt žáka ve školní družině.
- Pomůcky pro činnost ve ŠD a hračky jsou hrazeny zřizovatelem školy Obecním úřadem Svatobořice-Mistřín
- Pitný režim ve ŠD je hrazen z prostředků SRPŠ
- Způsob kontroly: každá akce bude vyúčtována a zkontrolována ředitelem školy a rodiči zúčastněných žáků

BOZP:

- Prostory ŠD odpovídají hygienickým normám podle kritérií nové vyhlášky
- Ve ŠD se vytváří zdravé prostředí – světlo, teplo, větrání, čistota, velikost nábytku a hraček, hygienické vybavení prostorů
- Dodržuje se zákaz kouření, pití alkoholu, používání škodlivých látek
- Ochrana před úrazy – vnitřní řád ŠD
- Dostupnost první pomoci – lékárnička

- Psychosociální podmínky – sociální klima, partnerství, ochrana před násilím, šikanou a dalšími sociálními patol. jevy, naplňování potřeb žáků a jejich spoluúčast na životě ve ŠD, respekt k jednotlivcům, informovanost

3. Podmínky přijímání žáků

Činnost ŠD je přednostně určena pro žáky 1. stupně ZŠ. Přijímání žáků probíhá první den školy v prostorách ŠD. Žáci jsou přijímáni na základě řádně vyplněné a včas odevzdané přihlášky k zájmovému vzdělávání. O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy podle předem známých kritérií.

Kritéria přijímání žáků:

- Řádně vyplněná přihláška k zájmovému vzdělávání
- Včas odevzdaná přihláška k zájmovému vzdělávání – 1. den školy podle pořadí
- Žák je přihlášen k pravidelné docházce
- Oba rodiče jsou v pracovním poměru

Podmínky docházky a doby odchodu ŠD:

- Žák by měl mít zajištěn oběd
- Žáka si vychovatelka převezme na obědě v 11,30, žák docházející do ŠD v jinou dobu, přejde ze ŠJ do ŠD sám
- Žák odchází ze ŠD v době určené na přihlášce k zájmovému vzdělávání
- Vyzvednutí žáka ze ŠD je určeno na přihlášce k zájmovému vzdělávání
- V případě, že má být žák uvolněn ze ŠD dříve než v hodinu určenou na přihlášce k zájmovému vzdělávání, musí se předem prokázat písemným vyzváním rodičů.

Podmínky pro vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami:

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním. Při práci s těmito žáky je nutná spolupráce školy, žáka, zákonných zástupců žáka a školského poradenského zařízení. O zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy po dohodě se zákonnými zástupci žáka na základě lékařského a speciálně-pedagogického vyšetření.

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním:

- U žáků s poruchami chování, kteří jsou hyperaktivní, impulsivní, špatně přizpůsobiví, snadno unavitelní a často nerespektují některé formy chování, klademe důraz na samostatné rozhodování a kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a spolupráci. Vychovatel stanoví přesná pravidla chování a způsob komunikace v družině. Společně s třídním učitelem zavedou systém pochval a trestů.
- Žákům s vadami řeči se věnuje speciální pedagog – logoped.
- Pro vzdělávání tělesně postižených žáků je naše škola bezbariérová.
- Pro integrované žáky škola sestavuje individuální vzdělávací program. Údaje o žákovi, závěry a doporučení, formy práce, způsoby hodnocení konzultujeme s třídním učitelem.

Žáci se sociálním znevýhodněním:

- Jsou to žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Při zájmovém vzdělávání věnujeme pozornost osvojení českého jazyka, seznámení se s okolním prostředím, kulturními zvyklostmi a tradicemi.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných:

- Těmto žákům zadáváme samostatné a náročnější úkoly.

4. Zaměření ŠD

- Utváříme důstojné a zdravé prostředí, v němž je vztah k žákům chápán a uplatňován jako vztah partnerům a účastníkům vzdělávání
- Navazujeme na rozvoj klíčových kompetencí a výstupy jednotlivých předmětů ze ZŠ
- Usilujeme o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům

Školní vzdělávací program školní družiny vychází z cílů kompetencí RVP pro základní vzdělávání. Navazuje na vzdělávací okruhy základního vzdělávání 1. stupně Člověk a jeho svět - Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Umění a kultura, Člověk a svět práce.

Vzdělávací a výchovné oblasti

Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Poznáváme nejbližší okolí, věnujeme se organizaci a režimu školní družiny. Určujeme a navštěvujeme významné objekty v obci, plánujeme vycházky k dopravním komunikacím – řešíme situace na silnici a mimo ni, pravidla silničního provozu – bezpečná cesta do školy a ze školy. Soutěžíme a besedujeme o státních svátcích a významných dnech, vyhledáváme města a zajímavá místa v ČR. Posilujeme vztah k rodině – spolupracujeme.

2. Lidé kolem nás

Osvojujeme si zásady vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, dodržujeme pravidla stolování, předcházíme šikaně. Vytváříme pozitivní vztahy ve skupině lidí – v rodině, kolektivu družiny. Bavíme se o prevenci sociálně patologických jevů – drogy, alkohol, kouření, šikana, vandalismus, násilné chování, rasismus. Komunikujeme mezi sebou, dodržujeme a učíme se pravidla slušného chování. Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dětí.

3. Lidé a čas

Budujeme a dodržujeme správný režim ve ŠD, vytváříme pravidelné návyky. Učíme se využít účelně svůj volný čas v družině. Odchody žáků na kroužky, orientace v čase. Seznamujeme se s regionálními písněmi, čteme básně a pověsti. Připomínáme si tradice, zvyky, odlišnost způsobu života, památky v obci. Státní svátky a významné dny – lidové zvyky a tradice.

4. Rozmanitost přírody

Chodíme na tématické vycházky a pobyty v přírodě, pozorujeme změny v přírodě – proměny v přírodě, určujeme světové strany, rostliny, zvířata v přírodě, využíváme encyklopedie a přírodovědné knihy. Ekologická výchova - ochrana přírody, Den země – přírodovědná soutěž, besedujeme o přírodě, likvidujeme a třídíme odpad.

5. Člověk a jeho zdraví

Poučujeme se a pečujeme o své zdraví a nemoci, zdravotní prevence – osobní hygiena a čistota, úrazy a jejich předcházení, ošetření drobných poranění, důležitá telefonní čísla. Pohybové hry při vycházkách, v místnosti, pobytu na hřišti. Dodržujeme pitný režim.

Informační a komunikační technologie

1. Základy práce s počítačem

Využíváme základní funkce, dodržujeme základní pravidla bezpečné práce.

2. Vyhledávání informací

Tematické hry, práce na interaktivní tabuli – prezentace, internet.

3. Zpracování a využití informací

Pracujeme s textem a obrázkem

Umění a kultura

1. Výtvarná výchova

Vyjadřujeme krásno různými výtvarnými technikami. Kreslíme a malujeme. Pracujeme v keramické dílně.

2. Dramatická výchova

Dramatizujeme různé situace, dramatizace pohádek – divadlo. Hudební a hudebně-pohybové činnosti.

Umění a svět práce

1. Pracovní výchova

Pracujeme s papírem a netradičním materiálem, tvoříme výrobky různými pracovními technikami, pracujeme s papírem, textilem, přírodninami, modelovací hmotou, vatou, vlnou...

Vyrábíme přáníčka, dárečky pro své nejbližší, rozvíjíme zručnost, představivost a fantazii, zdobíme družinu a chodby školy vlastními výtvary.

Uklízíme odpadky v okolí školy.

Hrajeme si se stavebnicemi.

5. Cíle vzdělávání

- Rozvíjíme žáka, jeho učení a poznávání
- Získáváme osobní samostatnost a schopnost projevat se jako svobodná osobnost působící na své okolí, rozvíjíme u žáků jejich schopnosti rozhodování, hodnocení a sebe hodnocení
- Osvojujeme si základy hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Vychováváme k smysluplnému využívání volného času
- Chceme, aby prostor ŠD byl pro všechny příjemný a napomáhal vytvářet vhodné klima
- Podporujeme citlivé vztahy k lidem, přírodě, učíme je chránit své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci, rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhého
- Rozvíjíme a dále upevňujeme klíčové kompetence neboli schopnost umět trávit volný čas, řešit problémy, komunikovat a pracovat.

Naplňování těchto cílů uskutečňujeme formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních a osvětových aktivit. Individuální práci vytváříme podmínky pro rozvoj nadaných žáků. Umožňujeme odpočinek i přípravu na vyučování.

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebezpoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce.

Kompetence

Souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu docházky do školní družiny, prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. Kompetence k učení

Započatou práci dokončí, kriticky zhodnotí své výkony, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů

Všímá si dění a problémů okolo sebe a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů a situací, rozlišuje správná a chybná řešení, při řešení situací užívá logických postupů. Spontánně vymýšlí nová řešení. Započaté činnosti dokončuje.

3. Komunikativní kompetence

Ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi. Komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky.

4. Sociální a interpersonální kompetence

Plánuje, organizuje, řídí a hodnotí svoji činnost. Samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky. Projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování. Ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis. Je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Činnostní a občanské kompetence

Uvědomuje si svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit. Chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých. Podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

6. Kompetence k trávení volného času

Účelně tráví svůj volný čas, vybírá si zájmové činnosti podle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných, skupinových i individuálních činnostech, odmítá nevhodné nabídky pro trávení volného času.

6. Délka a časový plán vzdělávání

Mimoškolní vzdělávání – Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Školní družina se organizuje pro děti ve věku 6-9 let.

O přijetí do ŠD se rozhoduje na základě písemné přihlášky.

Účastníci pravidelné denní docházky se zařazují do oddělení ŠD (alespoň 3 dny v týdnu). Oddělení se naplňuje nejvýše do počtu 30 dětí. Ředitel stanoví nejvyšší počet žáků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti žáků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost.

Časový plán ŠD vychází z celoročního plánu. Je koncipován na 5 let (cyklus).

Provozní doba ŠD je dána vnitřním řádem ŠD a řádem ŠD.

7. Obsah vzdělávání

Ve ŠD realizujeme a uskutečňujeme následující formy vzdělávání dle vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Průběžnou činnost, pravidelnou činnost a příležitostnou činnost. Školní družina umožňuje i přípravu na vyučování.

Do průběžných činností zahrnujeme klidové aktivity spontánních či nabízených činností na odstranění únavy a k regeneraci duševních a fyzických sil.

- Př. Poslech pohádky, četba pohádky, časopisů
- Stolní hry, stavebnice, puzzle
- Volné hry, kresba, omalovánky

Do pravidelných činností zahrnujeme:

- Výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti – umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností
- Rekreační činnosti – slouží k regeneraci sil, zařazujeme do nich pohybové, sportovní, turistické nebo manuální prvky
- Osvětové činnosti – shromažďujeme a poskytujeme informace žákům a všemi činnostmi vedeme žáky k prevenci rizikového chování, uskutečňujeme výchovu k dobrovolnictví

Do příležitostných činností zahrnujeme:

- Vzdělávací, výchovné, zájmové a tématické rekreační činnosti – projekty, besedy, výlety, exkurze

Družina umožňuje i přípravu na vyučování – žáci si připravují domácí úkoly, procvičují si učivo formou didaktických her, pracovních listů, pracují s knihou, časopisem, vytváříme podmínky pro rozvoj nadaných žáků.

.....
vypracovala
Iva Polášková
vychovatelka školní družiny

.....
schválil
Mgr. Zbyněk Mašek
ředitel školy